МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Факультет педагогічної освіти
Кафедра початкової та дошкільної освіти

Затверджено
На засіданні кафедри початкової та
дошкільної освіти
факультету педагогічної освіти
Львівського національного університету імені Івана Франка
(протокол № __1__ від _28.08__ 2025 р.)

Завідувач кафедри _____ Наталія МАЧИНСЬКА

Силабус з навчальної дисципліни «Порівняльна педагогіка»,
що викладається в межах ОПП Початкова освіта
(в оновленій редакції)
другого (магістерського) рівня вищої освіти для здобувачів
з спеціальності А3 Початкова освіта

Львів 2025р.

Назва дисципліни	Порівняльна педагогіка
Адреса викладання дисципліни	м. Львів, вул. Туган-Барановського,7
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Факультет педагогічної освіти, кафедра початкової та дошкільної освіти
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	А Освіта, А3 Початкова освіта
Викладач	Нос Любов Степанівна, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри початкової та дошкільної освти, доцент, заступник декана факультету педагогічної освіти.
Контактна інформація викладача	ел. пошта: lyubov.nos @lnu.edu.ua

Консультації з питань навчання по дисципліні відбуваються	Понеділок 16.30 – 17.30 (кафедра початкової та дошкільної освіти, вул. Туган-Барановського, 7)
Сторінка курсу	https://pedagogy.lnu.edu.ua/course/porivnyalna-pedahohika
Інформація про дисципліну	Дисципліна «Порівняльна педагогіка» є вибірковою дисципліною з спеціальності А3 Початкова освіта для освітньої програми «Початкова освіта», яка викладається в __2__семестрі в обсязі _____4_____ кредитів (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS).
Коротка анотація дисципліни	Навчальну дисципліну «Порівняльна педагогіка» призначено для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти денної та заочної форм здобуття освіти. Предметом вивчення навчальної дисципліни є: стан, тенденції, закономірності розвитку світового (зарубіжного) педагогічного досвіду та порівняльний аналіз з українським.
Мета та цілі дисципліни	Метою викладання вибіркової навчальної дисципліни «Порівняльна педагогіка» є – засвоєння майбутніми фахівцями ключових положень і проблематики порівняльної педагогіки, актуальних напрямків змін у змісті, формах, методах виховання і навчання, шляхів підвищення ефективності освіти у розвинених країнах світу та в Україні; формування власної педагогічної позиції щодо освітнього процесу; формування досвіду самостійного і критичного аналізу та оцінки соціально-педагогічних явищ і ситуацій; формування педагогічного мислення, професійної самосвідомості.

Література для вивчення дисципліни	**Базова** 1. Порівняльна педагогіка: методологічні орієнтири українських компаративістів : хрестоматія / авторський колектив, – К. : Педагогічна думка, 2015. 176 с. 2. Сбруєва А.А. Порівняльна педагогіка вищої школи: національний, європейський та глобальний контексти: навч. посіб. Суми: СумДПУ імені А.С. Макаренка, 2021. 319 с. 3. https://jmm.sspu.edu.ua/images/2021/kursi_vse/CompHEd_course/Comparative_Higher_Education_Handbook_2021n_49126.pdf 4. Чепіль М.М. Порівняльна педагогіка: навч. посіб. М.М. Чепіль. – К. : Академвидав, 2014. – 216 с. **Допоміжна** 5. Дебич М. А. Теоретичні засади інтернаціоналізації вищої освіти: міжнародний досвід: монографія. Ніжин: ПП Лисенко. 2019. 408 с 6. Науковий журнал «Порівняльна професійна педагогіка» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://khnu.km.ua/angl/j/. 7. Ничкало Н. Г. Порівняльна професійна педагогіка у контексті європейської інтеграції / Нелля Ничкало // Професійна освіта: педагогіка і психологія: пол.-укр., укр.-пол. [щорічник] / за ред. Т. Левоцького, І. Вільш, І. Зязюна, Н. Ничкало. – Ченстохова ; К., 2008. – Вип. 10 . – С. 291-301. 8. Ничкало Н. Г. Порівняльна професійна педагогіка як галузь педагогічного знання / Нелля Ничкало // Порівняльна професійна педагогіка. – 2011. – № 1. – С. 6-18. 9. Нос Л.С. Підготовка вчителя в Канаді: теорія і практика: навч. посіб. / за ред. Н.Г. Ничкало. – Львів . – Бадікова Н. О. , 2016, - 254 с. 10. Нос Л.С. Професійна підготовка майбутніх вчителів у вищих закладах освіти Швеції / Нос Л..С. // Молодь і ринок. – 2022. – №9-10. – С.162-165(фахове видання) http://nbuv.gov.ua/UJRN/Mir_2022_9-10_33 11. Нос Л.С. Професійна підготовка вчителів у Великій Британії /Любов Нос, Юліана Ткачук// Вісник Львівського університету. Серія педагогічна. 2023. Вип. 39. С. 168–175(фахове видання) http://publications.lnu.edu.ua/bulletins/index.php/pedagogics/article/view/12043/12432 12. Нос Л.С. Особливості професійної підготовки майбутніх вчителів початкової школи у закладах вищої освіти Австралії /Любов Нос, Роксолана Колодій// Вісник Львівського університету. Серія

	_**32**_ годин аудиторних занять. З них **16** годин лекцій, **16** годин практичних занять та **88** годин самостійної роботи (для студентів денної форми здобуття освіти) _**10**_ годин аудиторних занять. З них **6** годин лекцій, __**4**____ годин практичних занять та ___**110**_____ годин самостійної роботи (для студентів заочної форми навчання)
Очікувані результати навчання	Після завершення курсу студент повинен: ***знати:*** • основні напрями державної політики в галузі початкової, дошкільної та вищої педагогічної освіти, законодавчі та нормативні документи; • основні напрямки та тенденції реформування і модернізації вітчизняної та зарубіжної освіти; • структурні елементи педагогічної технології: цілі, методи, засоби, форми та зміст навчання і виховання в Україні та світі; • критерії оцінки ефективності освіти в розвинених країнах світу та в Україні. ***вміти:*** • співставляти, порівнювати педагогічні явища, формувати сучасне педагогічне мислення щодо входження системи вищої освіти України в Європейський простір вищої освіти; • виділяти та оцінювати основні напрями і тенденції розвитку вітчизняних і зарубіжних технологій виховання і навчання здобувачів початкової освіти. • конструювати цілі, зміст, методи, засоби і форми освітнього процесу в різних освітніх системах; • порівнювати особливості підготовки вчителів початкової школи у країнах Європи та Північної Америки;

Ключові слова	Порівняльна педагогіка, порівняльний метод, педагогічні явища, модернізація освіти, тенденції розвитку освіти
Формат курсу	Очний, заочний
теми	**ДОДАТОК (схема курсу)**
Підсумковий контроль, форма	залік

Пререквізити	Для вивчення курсу студенти потребують базових знань з дисциплін «Педагогіка», «Політологія», «Психологія», «Соціологія», «Історія», «Культурологія».
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	Лекція, бесіда, інтерактивні методи (робота в малих групах, мозковий штурм), виконання індивідуальних завдань, проєктів.
Необхідні обладнання	Мультимедійний проектор, маркери.
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	**1)** Модульна контрольна робота **20** **2) Семінари:** № 1 Міжнародна взаємодія в освіті 10 № 2 Чинники і стратегії реформування освіти 10 ***Самостійна робота:*** ***всього 60*** Дослідження країни на вибір: Дошкільна освіта 1-15 Початкова освіта 1-15 Вища освіта та підготовка вчителя 1-30

	Критерії презентації СРС: 1. Змістове наповнення презентації (цікава інформація) 0-3 (0-6) 2. Інновації, цікаві форми, технології, методи 0-3 (0-6) 3. Порівняння з Україною 0-3 (0-6) 4. Висновки 0-3 (0-6) 5. Використана література 0-3 (0-6)
Питання до модульної контрольної роботи	1. Предмет, завдання та функції порівняльної педагогіки. 2. Місце порівняльної педагогіки в структурі педагогічної науки. 3. Зв'язок порівняльної педагогіки з іншими науками. 4. Порівняльна педагогіка в незалежній Україні. 5. Порівняльно-зіставні методи. 6. Міжнародні освітні програми. 7. Зародження європейських освітніх організацій. 8. Загальна характеристика Ради Європи у контексті розвитку освіти. 9. Освітня політика і порівняльна педагогіка. 10. Головні освітні процеси у світі та Європі. 11. Порівняльний аналіз системи освіти на сучасному етані. 12. Нова парадигма грамотності на порозі нового тисячоліття. 13. Основні проблеми сучасних систем освіти і шляхи їх розв'язання. 14. Основні завдання системи дошкільного виховання у зарубіжних країнах. 15. Про стан і діяльність початкової школи за рубежем. 16. Тенденції розвитку початкової освіти за рубежем. 17. Загальна середня освіта за рубежем. 18. Розвиток вищої освіти на зламі тисячоліть. 19. Досвід підготовки педагогів у США. 20. Типологія прогностичних моделей розвитку освіти. 21. Міждисциплінарні дослідження у порівняльній педагогіці.

	22. Міжнародна взаємодія в освіті; організації та програми. 23. Провідні напрями і стратегії педагогічної освіти в Європі. 24. Досвід підготовки педагогів у США.
Опитування	Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу.

ДОДАТОК
Схема курсу

Тиж.	Тема, план, короткі тези	Форма діяльності (заняття)* *лекція, самостійна, дискусія, групова робота)	Література.*** Ресурси в Інтернеті	Завдання, год	Термін виконання
1	**Тема1. Порівняльна педагогіка як наука**	Лекція, 2 год.	3	Опрацювати матеріали лекції	*1 тиждень*

2.	**Міжнародна взаємодія в освіті** 1. Транснаціональна освіта 2. Міжкультурна освіта 3. Міжнародні освітні організації 4. Міжнародні освітні програми 5. Міжнародні товариства педагогів-компаративістів 6. Міжнародні організації із захисту прав дітей 7. Міжнародна стандартна класифікація освіти	Семінарське заняття, 2 год.	3, Інтернет ресурси	Підготувати повідомлення	*2 тиждень*
3	**Тема 2. Історичний розвиток порівняльної педагогіки**	Лекція, 2 год.	2, 3	Опрацювати матеріали лекції	*3 тиждень*
4.	**Тема 2. Пріоритетні завдання сучасної освіти в контексті інноваційних змін у педагогічній теорії та практиці.**	Практичне заняття, 2 год	2, Інтернет ресурси	Підготувати повідомлення: Сутність інноваційного освітнього процесу. Закономірності перебігу інноваційних педагогічних процесів. Принципи управління інноваційними освітніми процесами. Види структур інноваційного процесу. Етапи педагогічної інновації Умови ефективності інноваційних педагогічних процесів. Основні напрями	*4 тиждень*

				інноваційних процесів в системі освіти на сучасному етапі її розвитку	
5	**Тема 3. Розвиток дошкільної освіти у провідних країнах світу** Дошкільні заклади та міжнародні організації дошкільної освіти. Особливості і пріоритети дошкільної освіти у США. Особливості і пріоритети дошкільної освіти у Великобританії. Особливості і пріоритети дошкільної освіти у Японії. 5. Особливості і пріоритети дошкільної освіти у Польщі. Особливості системи дошкільної освіти в інших країнах (Болгарія, Туреччина, Фінляндія, Данія, Ізраїль та ін.) Особливості і пріоритети дошкільної освіти в Україні	Лекція, 2 год.	1, 4,5, 14	Опрацювати матеріали лекції	*5 тиждень*
6	**Тема 3. Особливості і пріоритети дошкільної освіти у зарубіжних країнах**	Практичне заняття, 2 год	1, 4,5, 14 Інтернет ресурси	Підготувати повідомлення про розвиток дошкільної освіти в одній із зарубіжних країн (на вибір), порівняти з Україною.	*6 тиждень*
7	**Тема 4. Розвиток шкільної освіти у провідних країнах світу.** Головні світові тенденції розвитку середньої освіти. Основні напрями шкільних реформ у світі в першій половині XX століття. Освітня ідеологія	Лекція, 2 год.	1, 4, 5, 9 14	Опрацювати матеріали лекції	*7 тиждень*

	України та різних країн світу у другій половині XX століття. Розвиток систем освіти: орієнтація на безперервну освіту. Оновлення змісту загальної середньої освіти.				
8	**Тема 4.** Основні напрями шкільних реформ у світі в першій половині XXI століття.	Практичне, 2 год. Презентація, дискусія.	1, 4, 5, 9 14 Інтернет ресурси		*8 тиждень*
9	**Тема 5.** Вища освіта у країнах зарубіжжя: стан і перспективи розвитку	Лекція, 2 год.	1, 4, 5, 9 14	Опрацювати матеріали лекції	*9 тиждень*
10	**Тема 5.** Сучасна триступенева вища освіта у світі, її характеристика.	Практичне заняття, 2 год. Презентація, обговорення.	1, 4, 5, 9 14 Інтернет ресурси	Підготувати повідомлення: Сучасна триступенева вища освіта у світі, її характеристика. Демократизація управління і діяльності університетів.	10 тиждень

				Якість навчального процесу і дипломів.	
11	**Тема 6.** Вища освіта у країнах зарубіжжя: стан і перспективи розвитку	Лекція, 2 год.	1, 4, 5, 9 14	Опрацювати матеріали лекції	11 тиждень
12	Тема 6. Міжнародна взаємодія в освіті	Семінарське заняття, 2 год.	5	Підготувати повідомлення: 1. Транснаціональна освіта 2. Міжкультурна освіта 3. Міжнародні освітні організації 4. Міжнародні освітні програми 5. Міжнародні товариства педагогів-компаративістів 6. Міжнародні організації із захисту прав дітей 7. Міжнародна стандартна класифікація освіти	12 тиждень

13	**Тема 7.** Чинники і стратегії реформування освіти Вплив інформатизації суспільства на розвиток освіти. Проектування інноваційного навчального середовища. Інтеграція і демократизація вищої освіти. Партнерство у сфері освіти	Лекція, 2 год.	1, 3, 4, 5, 8, 9 14	Опрацювати матеріали лекції	13 тиждень
14	**Тема 7.** Чинники і стратегії реформування освіти.	Практичне заняття, 2 год. Індивідуальна робота, робота в малих групах, обговорення.	1, 3, 4, 5, 9 14 Інтернет ресурси	Підготувати повідомлення: 1.Вплив інформатизації суспільства на розвиток освіти. 2.Вплив на освіту глобалізації та регіоналізму. 3.Проектування інноваційного навчального середовища. 4.Інтеграція і демократизація вищої освіти. 5.Партнерство у сфері освіти.	14 тиждень
15	**Тема 7.** Соціалізація особистості	Лекція, 2 год.	1, 4, 5, 9 14	Опрацювати матеріали	15 тиждень

				лекції	
16	**Тема 7.** Соціалізація особистості	Практичне заняття , 2 год. МКР	1, 4, 5, 9 14	Підготувати повідомлення: Поняття «соціалізація особистості» та «соціальне виховання» 2. Сучасні зарубіжні педагогічні виховні парадигми та концепції 3. Виховання громадянськості 4. Правове виховання 5. Виховання молоді у дусі миру 6. Екологічне виховання 7. Моральне виховання 8. Трудове виховання та професійне самовизначення учнів 9. Позаурочна діяльність та самоврядування школярів.	16 тиждень